

teaternyheter på nätet

nummer.se

Jonas Fröberg har skrivit en pjäs utifrån erfarenheter han fick under ett år som AIRIS-konstnär med en grupp montörer på Volvo Lastvagnar (bilden är från verkstaden).

Teater på verkstadsgolvet

Nyheter [2007-10-12] av Malin Palmqvist

KULTURPOLITIK. Ökad samverkan mellan kultur och näringsliv är ett av den nya regeringens mantran. Men hur ser en sådan samverkan ut? Under ett jobbigt men berikande år samarbetade dramatikern och skådespelaren Jonas Fröberg med montörerna på Volvo Lastvagnar.

I början av veckan möttes näringsminister **Maud Olofsson** och kulturminister **Lena Adelsohn Liljeroth** för att diskutera ökad samverkan mellan näringsliv och kultur med de båda fältens aktörer.

- På detta sätt blir kulturens roll än starkare, när allt fler samtidigt som konstnärernas förutsättningar att kunna leva på sitt konstnärskap ökar, säger Lena Adelsohn Liljeroth i ett pressmeddelande efter mötet.

Men hur fungerar det i praktiken? Ömsesidig skepsis och en rädsla att som konstnär bli "köpt" är två hinder på vägen. **Maria Anderberg**, kulturproducent med mera och aktiv inom kultur- och näringslivssamverkan, delar in samarbete mellan näringsliv och kultur i tre områden: filantropi (pengar överlämnas utan motprestation), sponsring (likvärdig motprestation krävs) och partnerskap.

- Partnerskap handlar om kompetensöverföring, det är ett långvarigt samarbete och handlar inte om enskilda insatser, säger Maria Anderberg.

Ett internationellt väldigt lyckat exempel är Birminghams repertoarteater som stod utan repetitionslokaler. Den teaterintresserade visselpipsfabrikören i samma stad makade ihop maskinerna och glasade in ena änden av fabriken där teatern fick plats att repetera. Arbetsklimatet i fabriken förbättrades avsevärt och sjukskrivningarna gick ner, enligt Anderberg.

Ett annat exempel från svensk verklighet är AIRIS-projektet som drivs av Skådebanan Västra Götaland. Våren 2008 har Teater Spiras **Jonas Fröberg** premiär på en pjäs som bygger på de erfarenheter han fick under ett år som AIRIS-konstnär med en grupp montörer på Volvo Lastvagnar.

- Jag har fått en bild av Sverige som jag inte hade innan. Arbetarklassen är inte aktuell idag. Kommer man dit och ser hur det är där så är arbetarklassen oerhört aktuell. För mig har det varit berikande, säger Jonas Fröberg.

I början möttes han av väldigt misstänksamhet. Man trodde att han var en i raden av externa produktivitetshöjande konsulter som i förlängningen skulle göra montörer arbetslösa.

- Det var ju rätt tung motvind att komma till.

Planerna om att spela teater tillsammans fick han lägga på hyllan, rädslan för att göra bort sig var alltför stor. I stället startade han en anonym skrivargrupp där de montörer som ville kunde mejla honom texter och få feedback. Texterna som kom in var djupt personliga. Den pjäs som har premiär i vår bygger dock enbart på Fröbergs egna erfarenheter. Däremot finns två av de skrivande Volvoarbetarna med honom i pjäsarbetet och kommer kanske också att finnas med på scenen.

Om risken med att som konstnär känna sig köpt när ett stort företag, i det här fallet indirekt via Skådebanan, betalar lönen säger Jonas Fröberg:

- Forskningen visar att det initialt ofta blir en störning i arbetsprocessen även om Skådebanan är tydliga med det. Mitt uppdrag var tydligt. Jag skulle vara där som konstnär.